

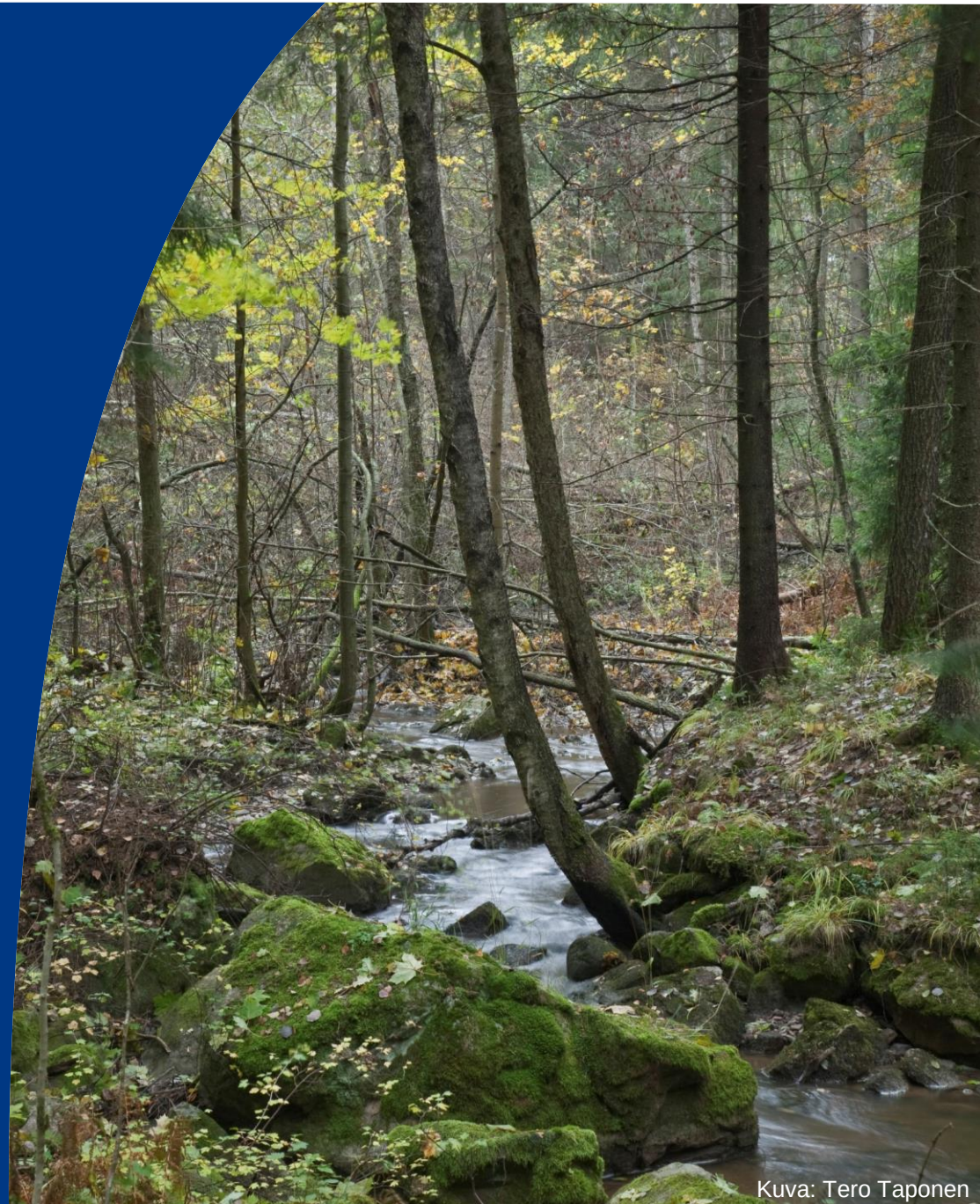

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Metsätalouden merkitys Uudenmaan vesistöjen kannalta

Tiina Ahokas, Uudenmaan ELY-keskus

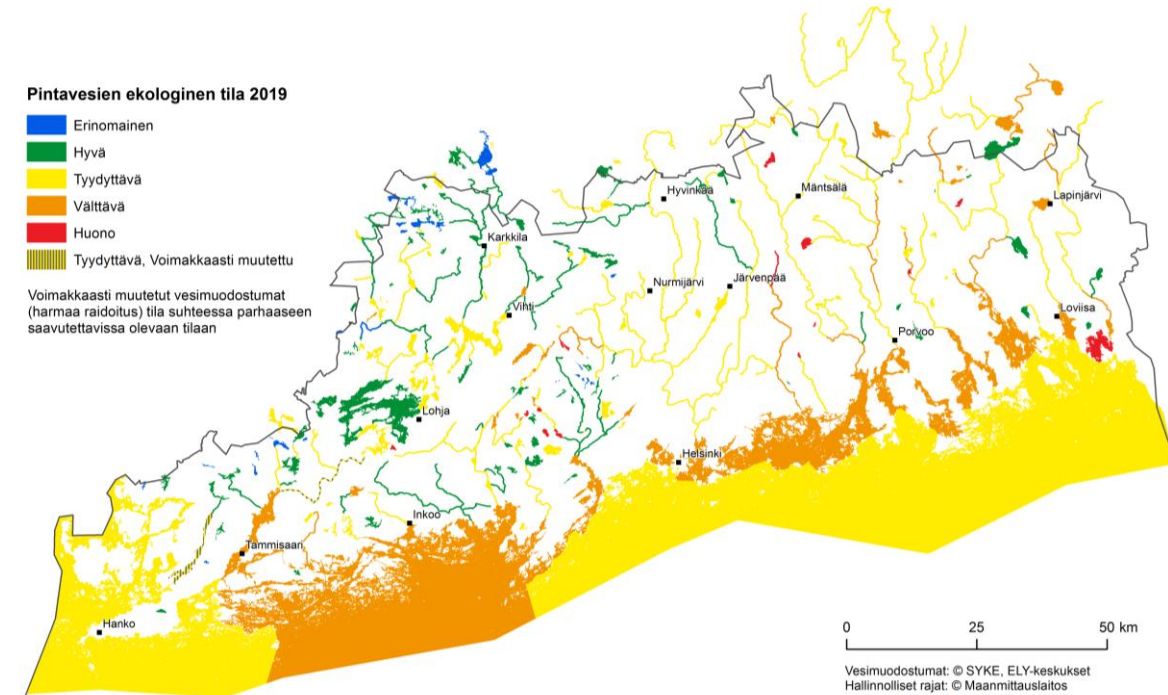
Huomio metsien vesienhoitoon –hankkeen koulutus 24.10.2022

Kuva: Tero Taponen

Uudenmaan vesistöjen ominaispiirteitä

- Vesistöt melko pieniä ja järviä melko vähän muuhun maahan verrattuna
 - Herkkyys kuormitukselle
- Vesienhoidossa mukana 338 vesimuodostumaa Uudellamaalla
 - Järvet, joiden pinta-ala on yli 50 ha
 - Joet, joiden valuma-alueen pinta-ala yli 40 km²
 - Kaikki rannikkovedet
- Meriyhteys
 - Uhanalaiset vaelluskalat

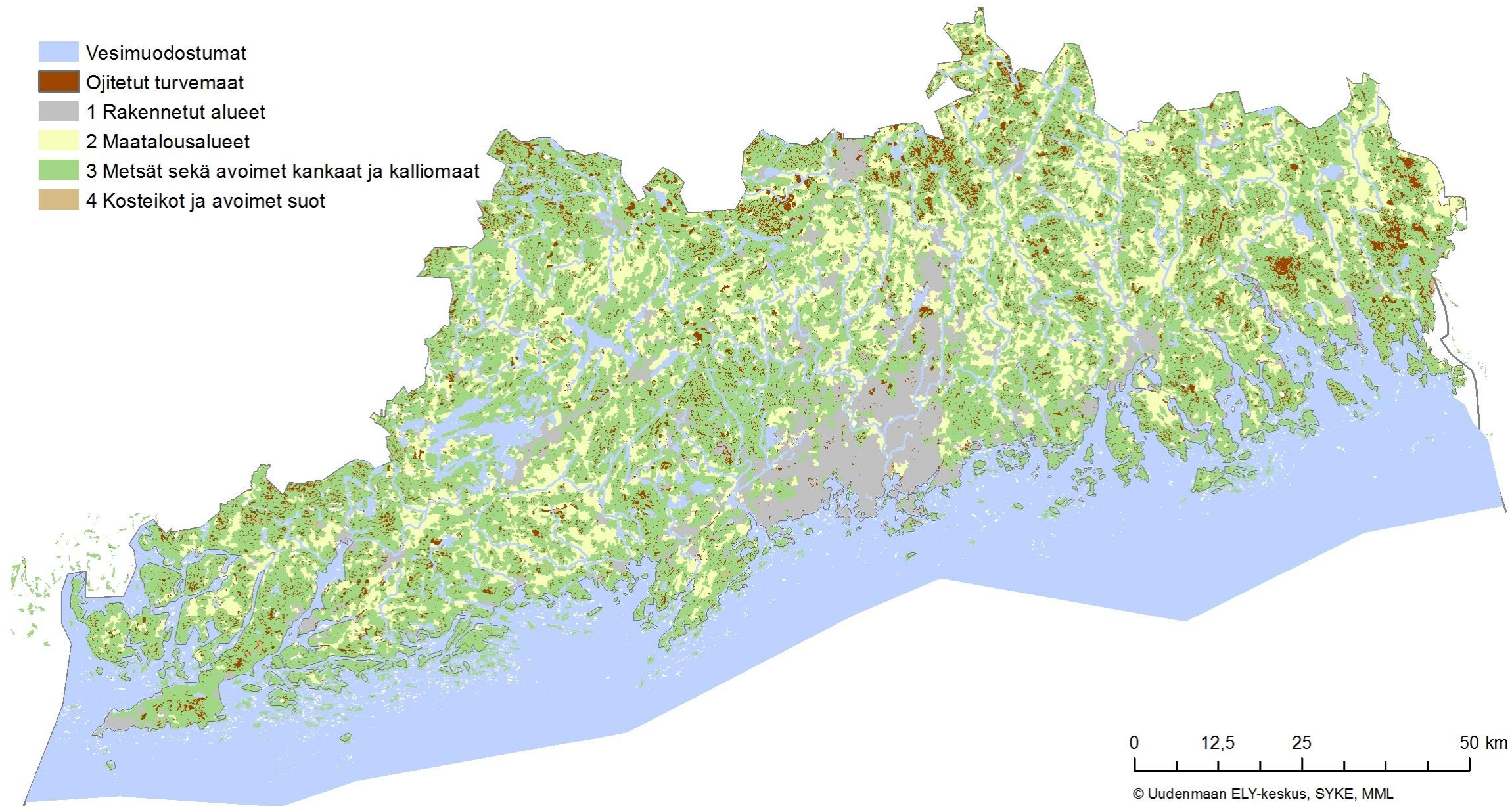

Huom. Pienvesien tilasta ei ole tietoa vesienhoidon suunnittelussa.

Metsätalous Uudellamaalla

- Vesien tilan kannalta olennaisia tekijöitä

- Uudenmaan maakunnan maapinta-alasta 62 prosenttia on metsätalousmaata eli 564 000 ha (sisältää suojelualueet).
- Puunkäytön kasvaessa monimuotoisuuden ja muiden ekosysteemipalvelujen turvaamista ja yhteensovittamista puuntuotannon kanssa tulee tehostaa.
 - Vuosina 2015-2018 hakkuut olleet puuntuotannollisesti suurimman kestävän hakkuumahdollisuuden rajalla.
- Paljon yksityisiä metsätiloja ja pieni tilakoko
 - Yli 2 ha suuruisia yksityisten omistajien metsätilakokonaisuuksia on Uudellamaalla noin 35 000 kpl. -> Riittävän suurten vesiensuojelurakenteiden perustamiseen ja vesiensuojeluneuvonnan järjestämiseen haasteita.
- Uudenmaan erityispiirteenä rakentamispaine, mistä johtuen huomattavia määriä metsämaata poistuu muuhun kuin metsätaloukseen.
 - Vesistöjen valuma-alueiden hydrologiaan haitallisia vaikutuksia

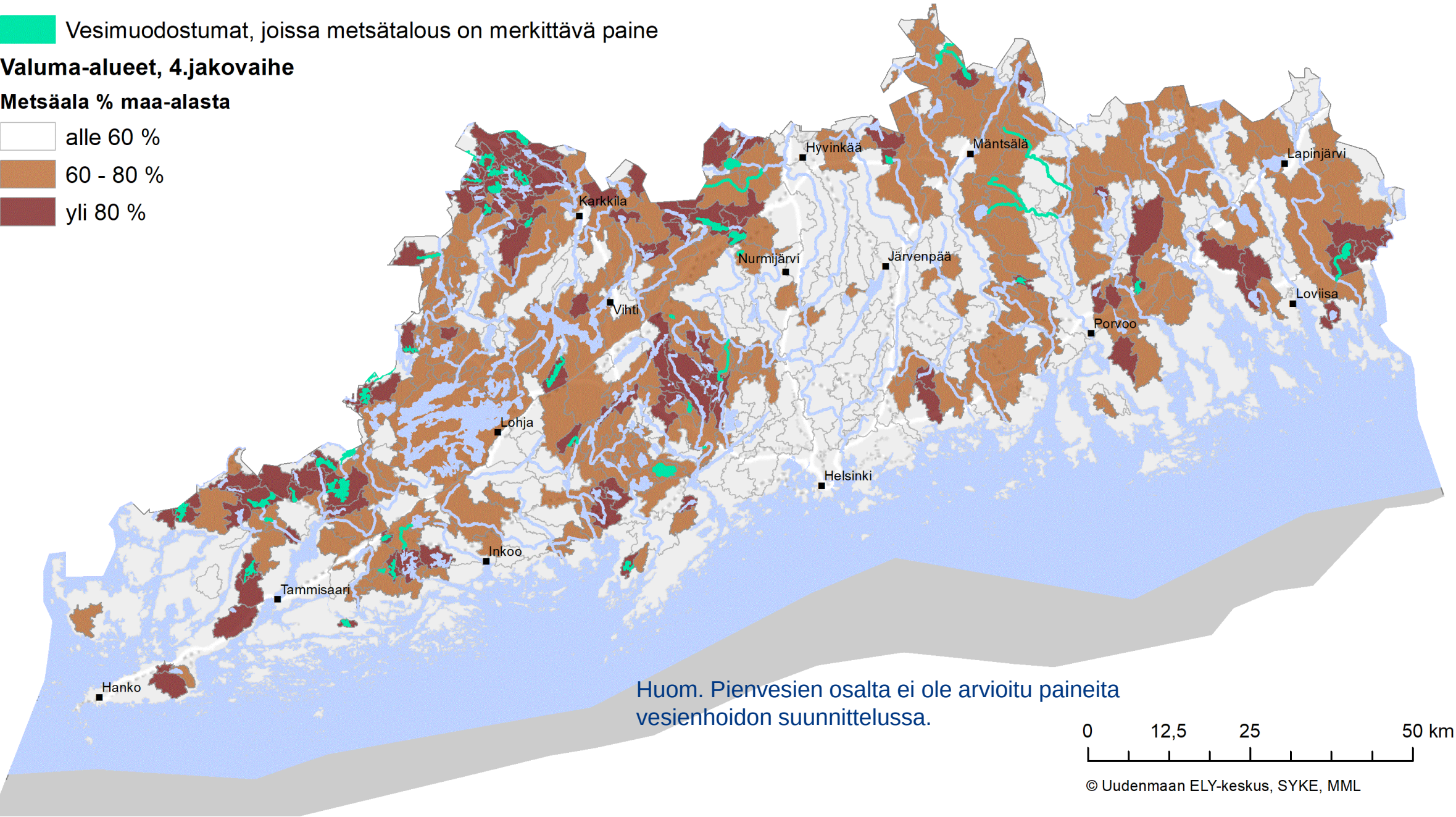
Metsätalous vesien tilaa heikentävänä tekijänä

Vesimuodostumat, joissa metsätalous on merkittävä paine

Valuma-alueet, 4.jakovaihe

Metsäala % maa-alasta

- alle 60 %
- 60 - 80 %
- yli 80 %

0 12,5 25 50 km

Metsätalous Uudellamaalla

- **Vaikutukset vesieliöstöön**
 - Suojaa ja ravintoa tarjoavan rantapuuston poisto heikentää elinympäristöä
 - Erityisesti pienissä vesistöissä kalat, pohjaeläimet, vesikasvit
 - Ojituksesta johtuvat muutokset hydrologiassa (vanhat ojat, kunnostusojitus)
 - Virtaamavaihtelut, eroosio
 - Tierummut vaellusesteenä
 - Vanhat purojen ja jokien perkaukset ja lähteiden kuivatukset
 - Elinympäristöjä kadonnut
 - Liettyminen, hiekoittuminen
 - Pohjaeläinyhteisöt, kalojen kutualueet

Kuva: Tiina Ahokas

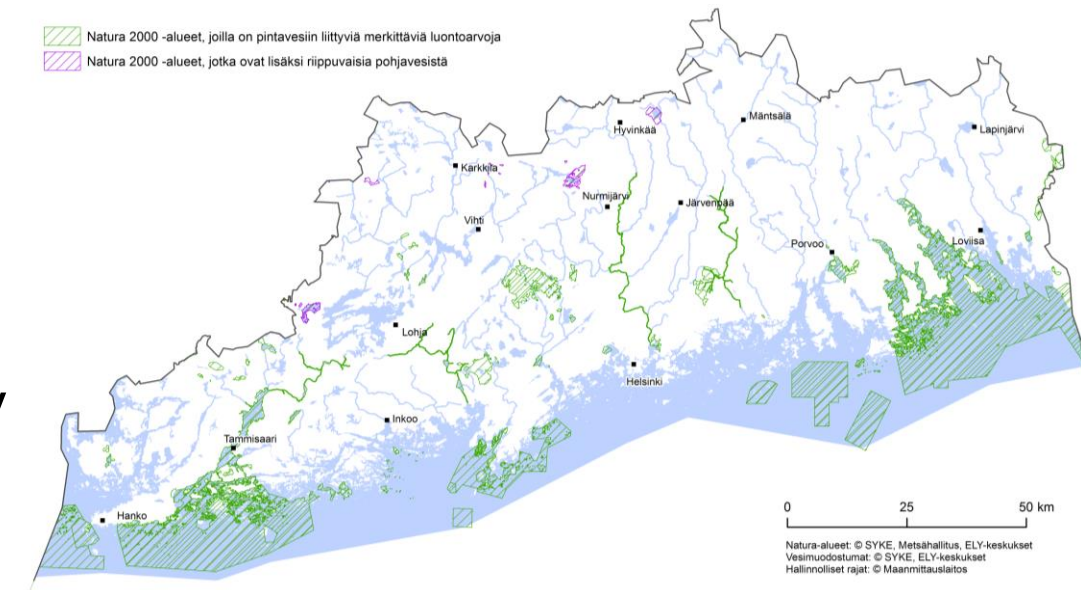
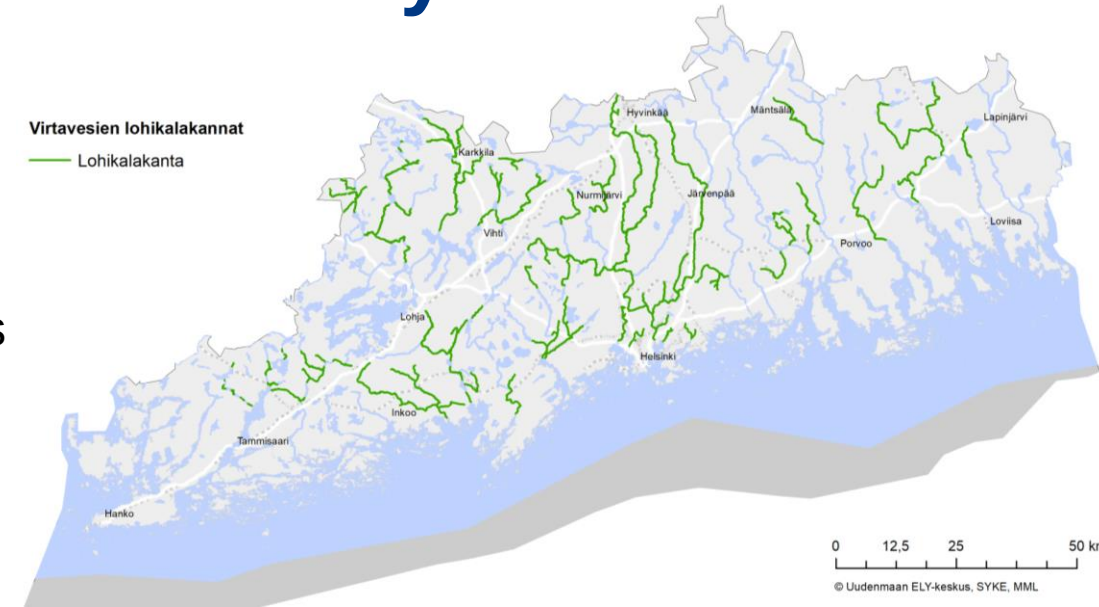
Metsätalous Uudellamaalla

- **Vaikutus vedenlaatuun**
 - Kiintoainekuormitus tutkimusten mukaan metsätaloudessa merkittävämpi haitta kuin ravinnekuormitus
 - VEMALA-mallilla arvioituna ravinnekuormitus Uudenmaan vesimuodostumiin ei ole merkittävää (Metsävesi -hankkeen tulokset mukana)
 - Ravinteiden huuhtoutumista vesistöihin silti vältettävä myös metsätaloudessa

Uudellamaalla kiinnitettävä huomiota erityisesti

- Virtavesissä lohikalakantojen vuoksi herkkiä vesistöjä
 - Suojavyöhykkeiden ja varjostavan puuston tarve
 - Uomien ylitysten välttäminen ja hyvä eroosiosuojaus
- Eroosion välttäminen kivennäismaiden maanmuokkauksessa ja puunkorjuussa
- Suometsiä vähän, mutta paikallisesti merkitystä
 - Suometsänhoidon vesiensuojelun huolellinen suunnittelu ja toteutus tärkeää
- Tärkeää säilyttää vesistöjen hyvä ja erinomainen tila
- Haittojen korjaamista siellä missä niitä esiintyy
- Pienvesien huomioiminen

Kiitos!

tiina.ahokas@ely-keskus.fi